

Uitvoeringsprogramma *Klimaatbeleidsplan* 2018-2021

gemeente

drunten

Voorwoord

Voor u ligt het Uitvoeringsprogramma Klimaatbeleidsplan 2018-2021. Zoals opgenomen in het Klimaatbeleidsplan heeft Dronten hoge ambities voor haar klimaat- en duurzaamheidsbeleid. Dronten is al energieneutraal. De gemeente Dronten heeft als doelstelling het bereiken van klimaatneutraliteit. Dit houdt in dat de uitstoot van broeikasgassen (voornamelijk CO₂) volledig wordt gereduceerd en gecompenseerd.

Dronten presteert goed op het gebied van duurzaamheid, vele initiatieven zijn al gestart in de gemeente. Ik verwacht dat er de komende jaren nog vele initiatieven/activiteiten zullen volgen.

Ik zie het uitvoeringsprogramma Klimaatbeleidsplan 2018-2021 als een beknopte en overzichtelijke agenda waarin integraal de onderwerpen van het klimaatbeleidsplan én het beleid voor duurzaamheid voor de komende jaren op een rij worden gezet.

De rol van de gemeente is vooral het stimuleren van initiatieven die worden gerealiseerd door burgers, bedrijven, bewonerscoöperaties en maatschappelijke organisaties.

Ik zie deze verdere en intensievere (duurzame) samenwerking met het volste vertrouwen tegemoet.

Wethouder Ton van Amerongen

12 februari 2019

Inhoud

1	Inleiding	7
2	Relevant gemeentelijk beleid	8
2.1	'Duurzaam dronten, naar een duurzame toekomst'	8
2.2	Klimaatbeleidsplan	8
	<i>Huidige stand van zaken</i>	9
	<i>Langere termijn</i>	10
	<i>Financiën</i>	10
2.3	Naar nieuwe verbindingen	11
2.4	Overige	11
3	Maatregelen	12
	Maatregel 1 Versterken Energieloket Dronten	12
	Maatregel 2 Flevolandse Energie Agenda (FEA) en Regionale Energie Strategie (RES)	13
	Maatregel 3 Energiesamenwerkingsverbanden	14
	Maatregel 4 Overkappen parkeerterreinen	15
	Maatregel 5 Duurzaamheidsleningen	16
	Maatregel 6 Beleidsvisie Zon	17
	Maatregel 7 Inrichten proeftuin	18
	Maatregel 8 Amoveren aardgasnetwerk / Transitievisie Warmte	19
	Maatregel 9 Prestatieafspraken met OFW (duurzaamheids-paragraaf)	20
	Maatregel 10 Aardgasvrij bouwen	21
	Maatregel 11 Accommodatiebeleid	22
	Maatregel 12 Juridische borging	23
	Maatregel 13 Oplaadpunten	24
	Maatregel 14 DuurzaamDoor 2017 - 2020	25
4	Planning	26
5	Financieel overzicht 2018 – 2021	27
	Budget	27
	Kosten	27
6	Duurzame Organisatie / Governance - Communicatie	28
	Governance	29
	Communicatie	29

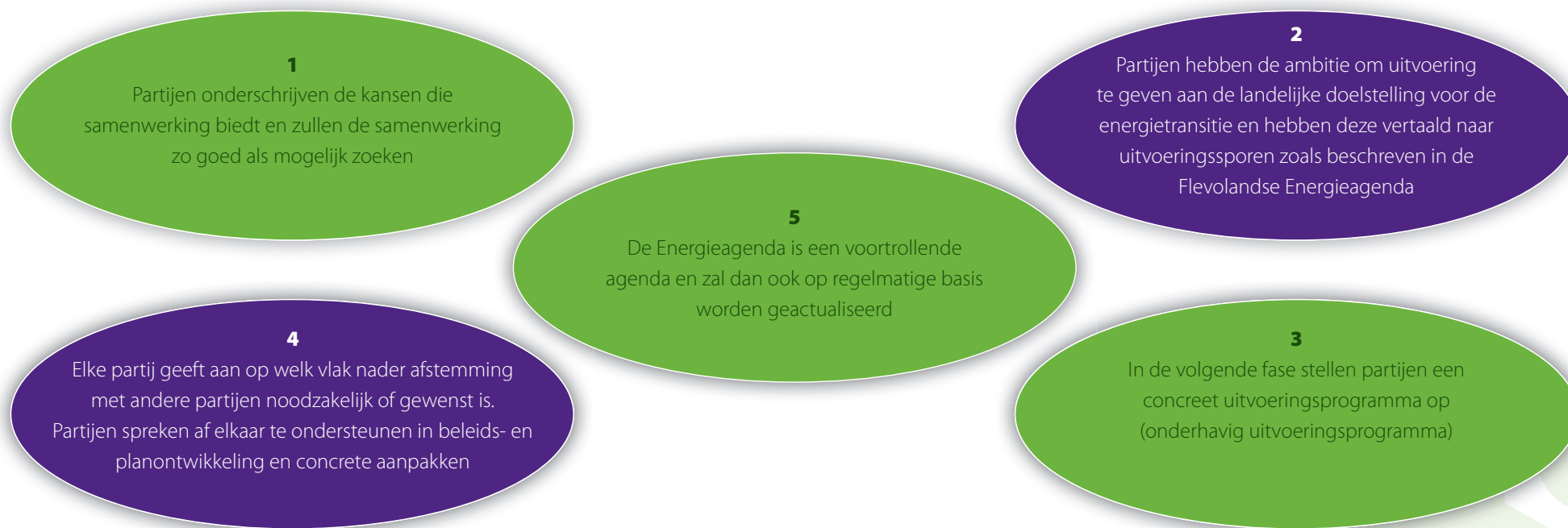

1 Inleiding

Lokale overheden spelen een sleutelrol in de realisatie van de internationale energie-agenda. De resultaten van de klimaatconferentie in Parijs (2015) zijn hiervan een goed voorbeeld. Een belangrijk uitgangspunt dat in Parijs is vastgesteld gaat over de verantwoordelijkheid van overheden, bedrijven en burgers. Elke actor heeft zijn rol en invloed op het bereiken van de doelen. Hiervoor vragen de ontwikkelingsambities (Parijs, VN, nationaal, provinciaal en lokaal) een vertaling in lokale plannen en diensten, lokaal draagvlak en leiderschap, met voldoende mate van coördinatie en coherentie tussen de verschillende beleidsniveaus.

Het nationale Klimaatakkoord, de Nederlandse bijdrage aan 'Parijs', heeft een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland in 2030 met ten minste 49% ten opzichte van 1990. Daarnaast kan de Europese inzet van het kabinet leiden tot een aangescherpte ambitie richting de 55%.

Regionale partners in Flevoland (w.o. de gemeente Dronten) hebben een gezamenlijke energieagenda ontwikkeld. Doel van de Flevolandse Energieagenda (januari 2018) is tot afstemming van prioriteiten en acties te komen, om zo gezamenlijk een hoog ambitieniveau en groot realisatievermogen te realiseren. Partners hebben een intentieverklaring ondertekent en zijn het volgende overeengekomen:

Deze ambities en afspraken zijn er om waar te maken! Ze zijn daarom vertaald in dit Uitvoeringsprogramma 2018 – 2021 en zijn te vinden in hoofdstuk 3. Het relevante gemeentelijk beleid omtrent klimaat en duurzaamheid staat in hoofdstuk 2.

2 Relevant gemeentelijk Beleid

2.1 'Duurzaam Dronten, naar een duurzame toekomst'

Op 23 februari 2012 heeft de raad van de gemeente Dronten het beleid 'Duurzaam Dronten, naar een duurzame toekomst' vastgesteld. Met dit beleid is invulling gegeven aan de opgave voor en de rol van de gemeente Dronten in het bereiken van de

klimaatdoelstellingen. In dit beleid zijn de volgende doelstellingen van Duurzaam Dronten omschreven:

- 1 **Fairtrade** de gemeente blijft inzetten op de criteria van de Fairtrade Gemeente campagne.
- 2 **Participatie** de gemeente stimuleert en ondersteunt participatie, diversiteit en samenwerking.
- 3 **Leefomgeving** de gemeente stimuleert duurzaam vervoer, wonen en beheer.
- 4 **Energie & Klimaat** de gemeente heeft ambities wat betreft het klimaat en energiebesparing.
- 5 **MVO** de gemeente hanteert organisatie breed een duurzaam inkoopbeleid.
- 6 **Samenwerken** de gemeente faciliteert samenwerking op het gebied van duurzaamheid en Fairtrade.

2.2 Klimaatbeleidsplan

Het klimaatbeleidsplan 'Dronten, meer dan klimaatneutraal' is door de raad op 25 januari 2018 vastgesteld. Het klimaatbeleidsplan is tot stand gekomen in samenwerking met de Aeres Hogeschool Dronten. Aeres Hogeschool (lectoren, leraren en leerlingen) heeft een grondige analyse gemaakt van de huidige stand van zaken met

betrekking tot klimaatneutraliteit en heeft daarbij aanbevelingen gedaan ten aanzien van de opstelling van het klimaatbeleidsplan in het licht van belangrijke transitie op het gebied van duurzaamheid, vastgesteld door de landelijke overheid, namelijk:

Vanaf 2050 dienen alle
woningen aardgasvrij te zijn

Vanaf 2035 mogen er geen auto's
meer worden verkocht die rijden op
benzine of diesel

Een bijdrage van de gemeentelijke organisatie: 100% elektrische auto's

Het gemeentelijke Klimaatbeleidsplan is niet gericht op het bereiken van en energieneutraliteit, want op basis van autonome ontwikkelingen op het gebied van hernieuwbare energie (met name windenergie) is de gemeente ruim voor 2020 al energieneutraal. Het klimaatbeleidsplan beoogt een marsroute te zijn voor beide op stapel staande transities uit de landelijke en provinciale Energieagenda. De bedoeling van het klimaatbeleidsplan is dan ook een dynamisch stuk te zijn. De route is lang, de ontwikkelingen gaan snel en op dit moment is het proces dat moet leiden tot beide transities nog niet met een schaarstje te knippen.

De rol van de gemeente is in eerste instantie vooral gericht op 'het faciliteren van ontwikkelingen' en 'informereren' om het doel van de transities te bereiken. Lopende het traject van de transities zal de rol van de gemeente naar verwachting gaan verschuiven naar 'activeren' en 'stimuleren'.

Dit neemt niet weg dat de gemeente lopende het traject ook een initiërende rol kan spelen, met name vanuit onze voorbeeldfunctie gezien. Het klimaatbeleidsplan wordt steeds in periodes van 4 jaar geactualiseerd, met in ieder geval een 2 jaarlijkse monitoring en evaluatie aan het eind van iedere periode.

Huidige stand van zaken

De stand van zaken is dat in 2014 in de gemeente Dronten 171% aan hernieuwbare energie werd opgewekt ten opzichte van het totale energieverbruik in de gemeente Dronten (bedrijven en woningen excl. vervoer). Dit is voornamelijk te danken aan de aanwezigheid van windmolens en aan de forse toename van zonne-energie in onze gemeente. Voor het bereiken van energieneutraliteit (woningen, bedrijven en vervoer) is de opwekking van 300 MW windenergie nodig. Op basis van het nieuwe windmolenbeleid wordt de benodigde 300 MW overtroffen door de uitbreiding van opgesteld vermogen (naar verwachting in 2020). Tel daarbij op het sterk uitgebreide opgestelde vermogen qua zonne-energie en de conclusie kan worden getrokken dat de gemeente Dronten energieneutraliteit gaat bereiken alleen al op basis van autonome ontwikkelingen. De gemeente Dronten heeft evenwel een hoog ambitieniveau op gebied van duurzaamheid en ziet voldoende uitdagingen om Dronten nog duurzamer te maken. Met name op het gebied van de bebouwde omgeving en mobiliteit liggen er voor Dronten voldoende kansen en uitdagingen, die ook in het verlengde liggen van de voorgenomen landelijke transities.

Voor het welslagen van de transities zijn in het klimaatbeleidsplan 3 belangrijke sporen opgenomen: duurzaam gedrag, duurzame technologie en duurzame organisatie.

duurzaam gedrag:

wat moet er gebeuren zodat de inwoners zich bewust worden van hun gedrag m.b.t. duurzame energie, de consequenties daarvan ook inzien, hun gedrag daarop gaan aanpassen om energie te besparen en gebruik maken van duurzame oplossingen.

duurzame technologie:

hoe gaan we de transitie naar duurzaamheid inrichten? Welke infrastructuur is daarvoor nodig? Belangrijk hierbij is de gebouwde woonomgeving.

duurzame organisatie:

hoe kan samenwerking tussen alle relevante partijen worden bewerkstelligd? Technologie is nog niet volledig ontwikkeld en er zijn ook nieuwe verdienmodellen nodig, proeftuinen kunnen hierbij goed faciliteren in het leerproces.

Langere termijn

De focus ligt in 2018-2021 voornamelijk op 'communiceren', 'faciliteren' en waar mogelijk 'initieren' van mogelijke maatregelen. Indien blijkt dat de maatregelen achterblijven, dan wel onvoldoende effect sorteren, kan er voor de langere termijn een scenario gekozen worden waarbij onze rol 'stimulerend' is. Denk hierbij bijvoorbeeld –als bijdrage aan de transitie aardgasvrij in 2050- aan het verstrekken van leningen voor het treffen van maatregelen aan bedrijven of particulieren om hun woningen c.q. bedrijven aardgasvrij te maken. Dit analoog aan de duurzaamheidslening

Financiën

Om uitvoering te kunnen geven aan het programma zijn de volgende financiële middelen (excl. formatie) voor de komende 4 jaar vastgelegd (per jaar). (voor nadere detaillering zie hoofdstuk 5)

Uitvoeringsgelden

- € 75.000,-- ten behoeve van uitbreiding energieloket;
- € 25.000,-- kosten externe adviezen (o.a. haalbaarheidsonderzoek overkapping parkeerterreinen/aanpassing accommodatiebeleid etc.);
- € 100.000,--

Naast deze middelen worden in het kader van Windplannen afspraken gemaakt om vanuit de gebiedsgebonden bijdrage 50% te besteden aan gemeentelijk beleid inzake energietransitie en klimaatdoelstellingen. Deze middelen zijn naar verwachting vanaf medio 2020 jaarlijks beschikbaar.

2.3 Naar nieuwe verbindingen

Het coalitieakkoord gemeente Dronten 2018 – 2022 'Naar nieuwe verbindingen' gaat over de wijze waarop de coalitie wil besturen. De gemeente biedt een akkoord waarin de samenleving centraal staat en waarbij ruimte is voor initiatieven. Om recht te doen aan inwonersparticipatie wordt een nieuwe manier van werken gevraagd. Ook in dit Uitvoeringsprogramma is inwonersparticipatie een sleutelbegrip. Samen met inwoners en partijen uit de samenleving werken we aan de uitvoering van het klimaatbeleidsplan.

2.4 Overige

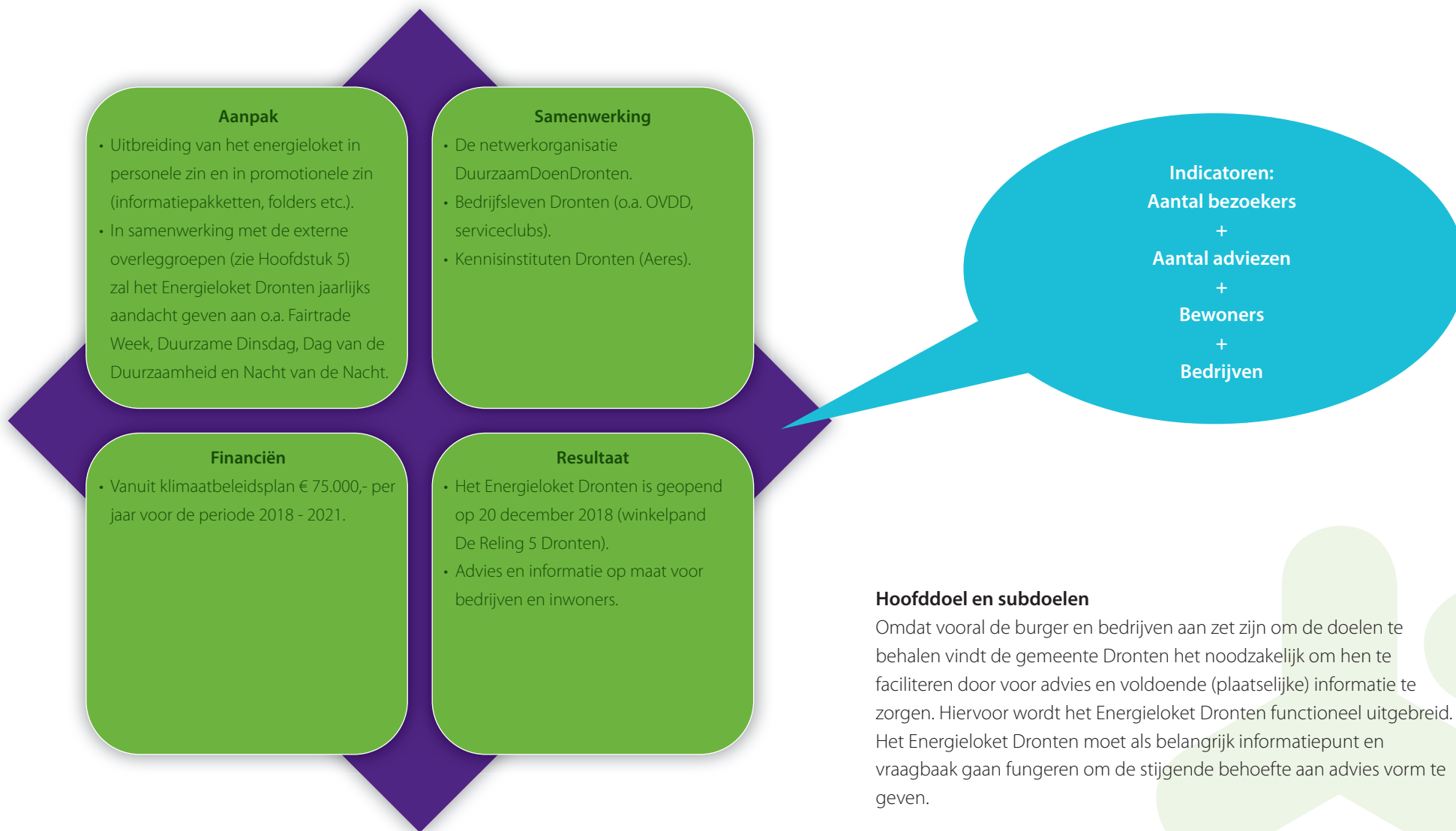
Naast de direct betrokken beleidsplannen ('Duurzaam Dronten' en 'Klimaatbeleidsplan') zijn er ook raakvlakken met een aantal andere duurzame beleidsvelden van de gemeente Dronten. Deze beleidsvelden kennen een zelfstandige aanpak en worden niet verder uitgewerkt in dit uitvoeringsprogramma Klimaatbeleidsplan. Vanzelfsprekend wordt waar nodig actief en intensief samengewerkt. Het gaat om de volgende beleidsvelden:

3 Maatregelen

In dit hoofdstuk vindt u de 14 maatregelen die in 2018 tot en met 2021 worden uitgevoerd.

Maatregel 1 *Versterken Energieloket Dronten*

Aanpak

- Intentieverklaring getekend.
- Regiegroep Communicatie.
- Organisatie Energie-event.
- Deelname aan provinciale werkverbanden.

Samenwerking

- Gemeenten, waterschap, provincie.
- NMFF.
- Liander.
- HVC, VNO/NCW, OFGV, DE-on, OFW, WUR.

Financiën

- Voor 2018 neemt de provincie Flevoland de proceskosten voor haar rekening. Van de partijen wordt ambtelijke inzet naar vermogen op de diverse sporen gevraagd. Voor de volgende jaren zullen nieuwe afspraken over de financiering gemaakt worden.

Resultaat

- Intentieverklaring (getekend in 2018).
- RES (2020 – 2021).
- Dronter Klimaattop.

**Indicator:
Bijeenkomsten**

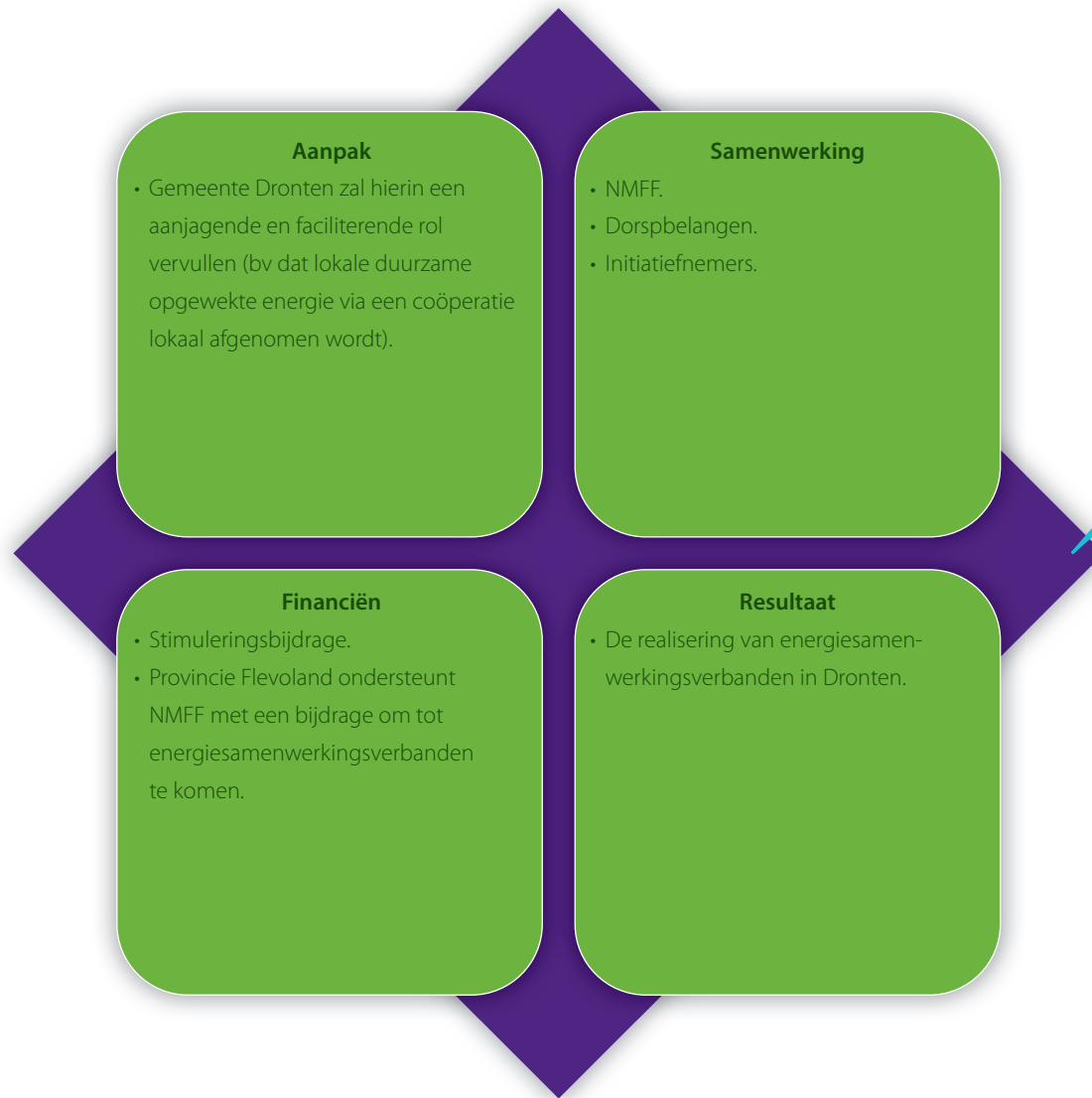
Hoofddoel en subdoelen

De Flevolandse Energieagenda heeft tot doel de samenwerking in de energietransitie te versterken om zo de ambities passend bij de landelijke doelstellingen voor CO₂-reductie te realiseren. Het opstellen van een Regionale Energie Strategie (RES) is een verplichting. Het is de bedoeling dat de RES een maatschappelijk gedragen set afspraken wordt. Het Rijk heeft Flevoland als RES regio aangemerkt (provinciegrens).

Motie Dronter Klimaattop 05-07-2018

- Te komen met een voorstel voor het organiseren van een 'Dronter Klimaattop' (Energie-event) om zo breed mogelijk het gesprek te voeren over lokale ideeën en initiatieven op het gebied van duurzaamheid en daarbij het amendement proeftuin klimaatbeleidsplan te betrekken
- Te onderzoeken in hoeverre dit een regionale top kan worden, met ondersteuning vanuit andere gemeenten en/of provincie
- En na afloop van de klimaattop te bekijken hoe mogelijk initiatieven vanuit de gemeente (financieel) ondersteund kunnen worden

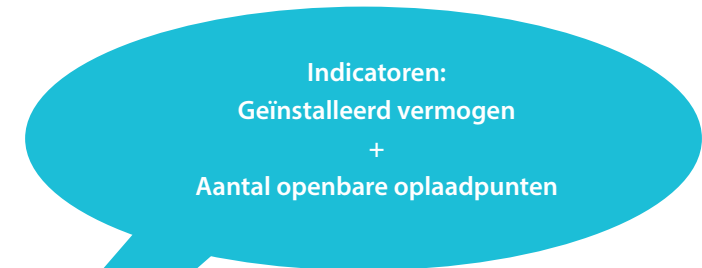

Indicator:
Aantal samenwerkingsverbanden

Hoofddoel en subdoelen

Oprichting van energiesamenwerkingsverbanden (bijvoorbeeld coöperaties) om de transitie van duurzame energieopwekking en/of energieverbruik via burgerparticipatie vorm te geven.

Hoofddoel en subdoelen

De verwachting is dat de vraag naar elektrische auto's de komende jaren fors toe zal gaan nemen. Daarmee neemt ook de behoefte aan oplaadpalen in de openbare ruimte toe. Om aan de extra vraag naar elektriciteit tegemoet te komen wordt onderzocht in hoeverre het mogelijk is om parkeerterreinen te overkappen met zonnepanelen. Er wordt een relatie gelegd met het opwekken van zonnestroom om aan de energiebehoefte van het verbouwde gemeentehuis te voldoen.

Aanpak

- Via de Verordening Duurzaamheidslening Dronten 2013. De gemeente toetst de aanvraag inhoudelijk aan de verordening. SVn op kredietwaardigheid. Communicatie via de geëigende kanalen van de gemeente Dronten (Flevopost-pagina, Dag van de Duurzaamheid etc.).

Samenwerking

- SVn (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting).
- NMFF (energieloket Dronten).

Financiën

- Gemeenteraad heeft € 5,6 mln. beschikbaar gesteld (revolving fund – principe).
- Kosten SVn ca. € 10.000,- / jaar komen direct ten laste van beschikbaar gesteld bedrag.

Resultaat

- Aanleg zonnepanelen.
- Isolatie huizen.
- Duurzamere woningen.

Indicatoren:
 Aantal duurzaamheidsleningen
 +
 Aantal zonnepanelen
 +
 Aantal huizen extra geïsoleerd/
 overige maatregelen

Hoofddoel en subdoelen

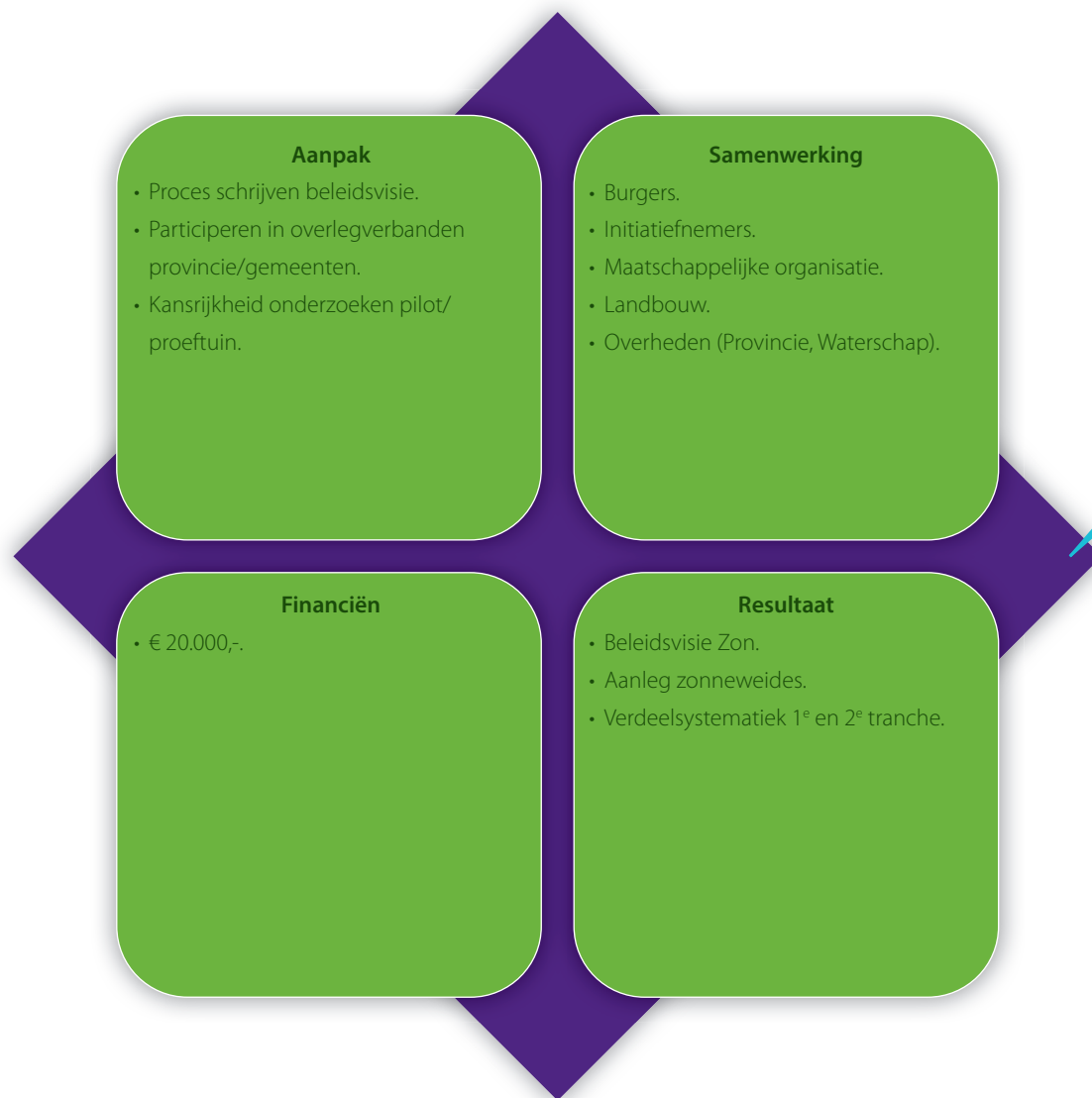
De duurzaamheidslening heeft als doel om particuliere woningbezitters in staat te stellen om, door middel van een lening met een lage rente, energiebesparende- (isolatie) dan wel energieopwekkende- (zonnepanelen) maatregelen te nemen. De gemeente Dronten vindt het belangrijk haar inwoners te stimuleren energiebesparende en/of energieopwekkende maatregelen te treffen. Daarom heeft de gemeenteraad budget beschikbaar gesteld voor het verstrekken van duurzaamheidsleningen aan inwoners van de gemeente Dronten. Met deze lening kunnen mensen met een eigen woning duurzame en energiebesparende maatregelen treffen. Eind 2018 maakten al 600 huishoudens gebruik van deze regeling.

Toezegging 11-01-2018

- B&W gaat bezien in hoeverre de duurzaamheidsleningen breder ingezet moeten/kunnen worden
- B&W overweegt deelname aan het Klimaatverbond

Motie 25-01-2018

- Te onderzoeken in hoeverre gebruik is te maken van EU-gelden voor innovatieve investeringen in milieu, duurzaamheid en klimaat voor ondernemers
- Te onderzoeken of van gunstige EU-leningen gebruik is te maken als voeding voor de duurzaamheidsleningen
- Een regeling Duurzaamheidslening voor bedrijven te onderzoeken
- Na te gaan of een regeling Duurzaamheidsleningen nieuwe- en andere oplossingen biedt die ondernemers kunnen helpen duurzamer te ondernemen

Indicatoren:
 Beleidsvisie
 +
 Verdeelsystematiek (1e en 2e tranche)

Hoofddoel en subdoelen

De gemeente Dronten schrijft een beleidsvisie Zon waarin zij aangeeft waar en onder welke voorwaarden zij zonneweides in het landelijk gebied al dan niet wenselijk vindt. Zo weten alle partijen waar zij rekening mee kunnen houden.

De provincie heeft in haar Structuurvisie Zon de verdeelsystematiek van de 1^e tranche van 500 ha aan de gemeenten overgelaten. Voordat de 2^e tranche van 500 ha wordt opengesteld, vindt een evaluatie plaats op basis van de inzichten in de behoefte aan zon in het landelijk gebied. Bij die evaluatie kan de grens van 1.000 ha worden betrokken.

Zie ook maatregel 7 'Inrichten pilot/proeftuin' met realisatie 1^e zonneweide in Dronten.

Aanpak

- Met verschillende partijen in de Oostrand van Dronten is contact om te bezien of in dit gebied een proeftuin kan worden ingericht. In dit gebied zullen naar verwachting de eerste grootschalige zonneweides in de gemeente Dronten tot ontwikkeling komen.

Samenwerking

- Partners in de Oostkant.
- Provincie Flevoland.

Financiën

- Vooralsnog geen.

Resultaat

- Proeftuin.
- Realisatie 1e zonneweide.

Indicator:
1 proeftuin

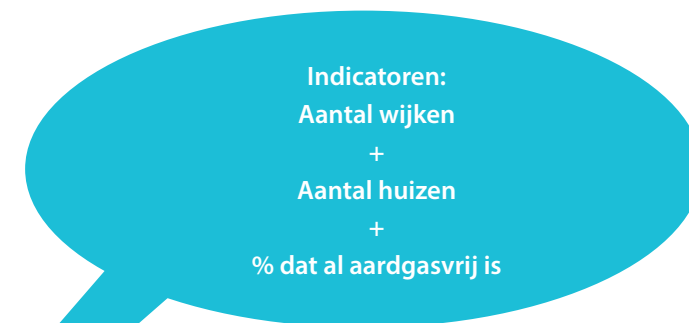
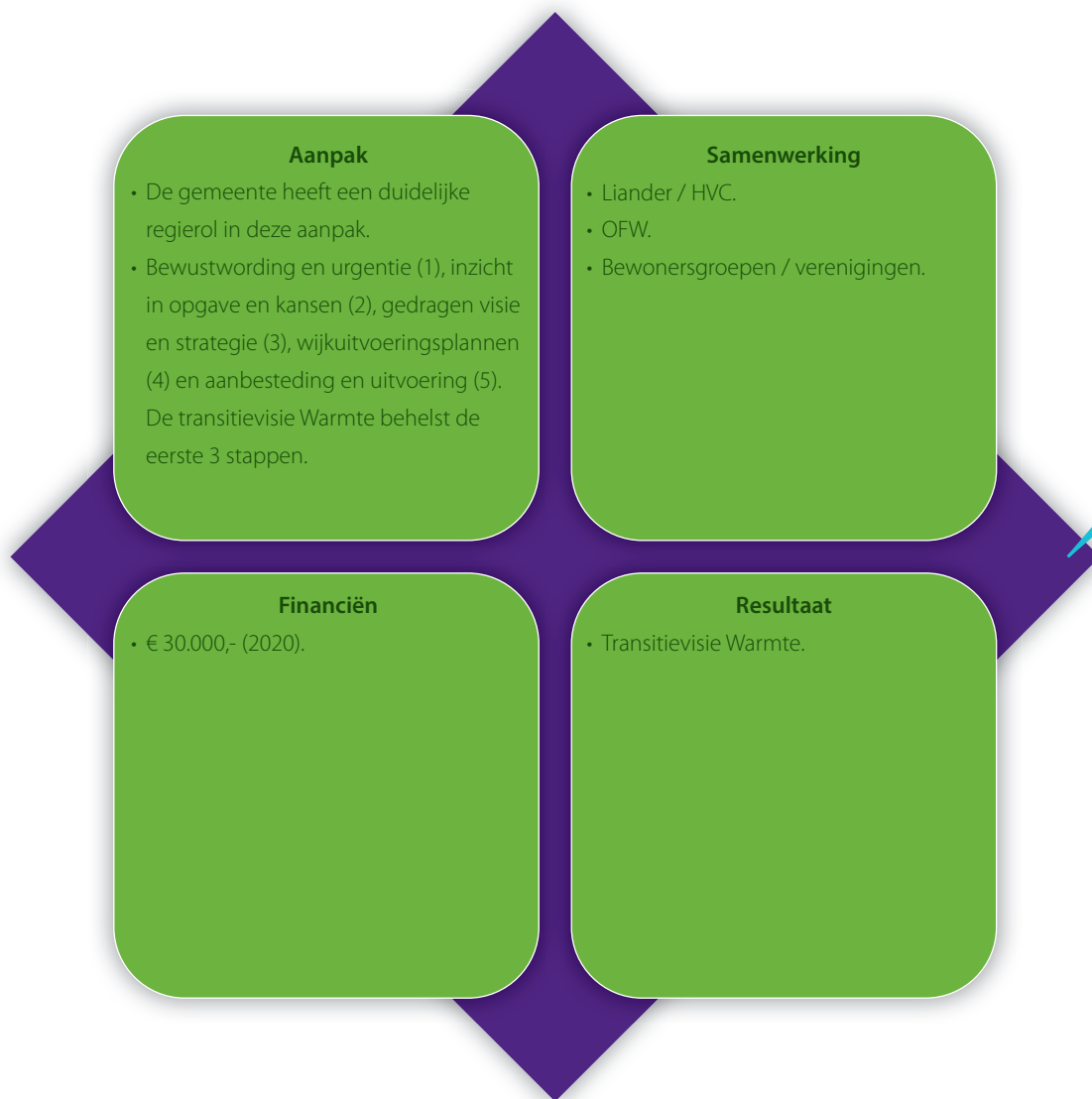
Hoofddoel en subdoelen

In 2019 een voorstel hoe deze 'proeftuin' kan worden ingericht (inclusief financiële paragraaf).

Motie 25-01-2018

- B&W zal in de proeftuin ook het onderzoek naar een waterstofhub betrekken.

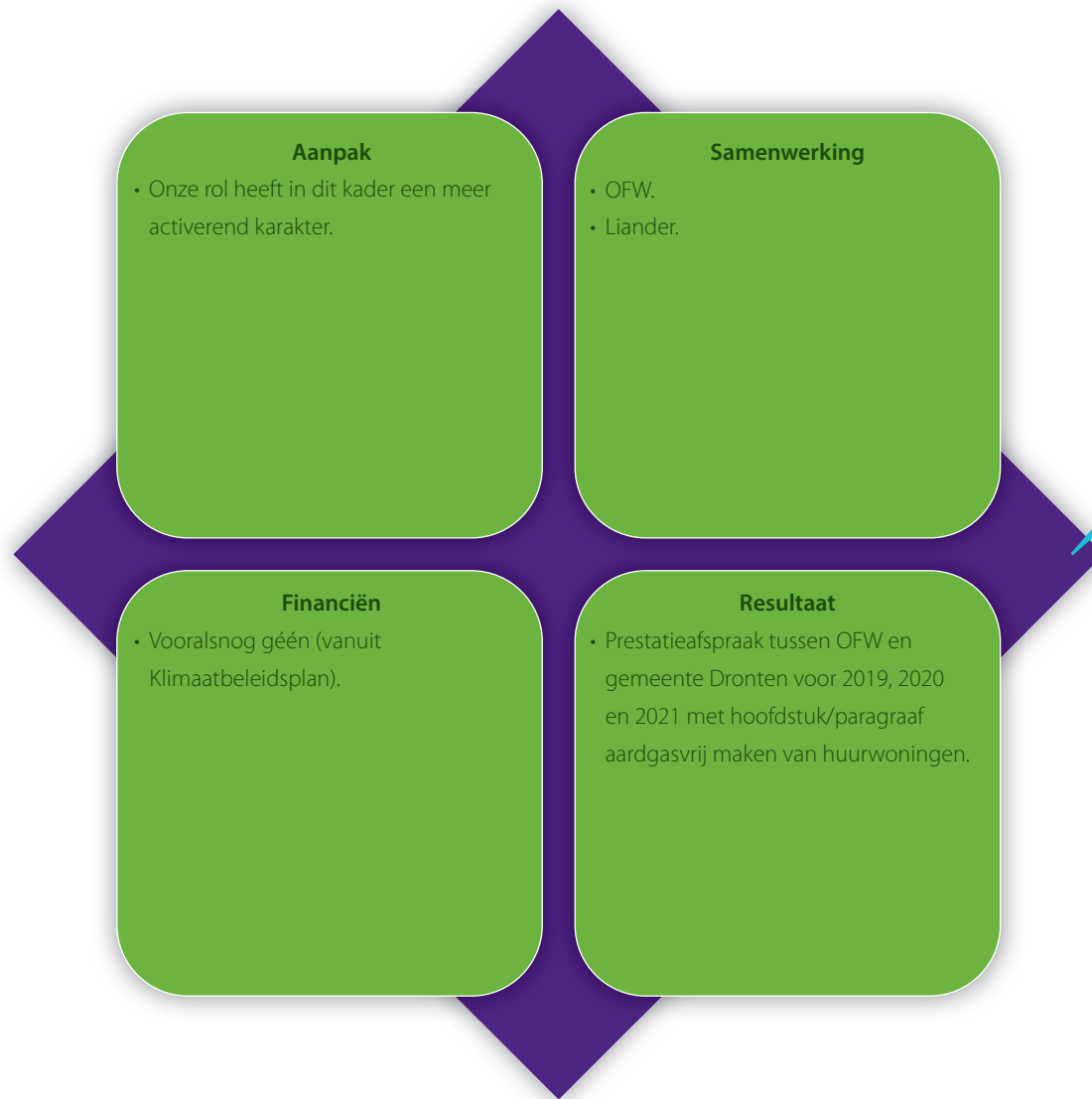

Hoofddoel en subdoelen

Liander is een belangrijke partij in de transitie naar aardgasvrij. Zij beheren immers het aardgasnetwerk. Over het algemeen heeft een aardgasnetwerk een economische levensduur van 50 jaar. Een aantal Dronter aardgasnetwerken is op korte termijn aan vervanging toe. Liander heeft op bestuurlijk niveau aangegeven met de gemeente Dronten in overleg te willen treden over de geleidelijke amovering van het aardgasnetwerk en het treffen van vervangende maatregelen om de woningen aardgasvrij te kunnen maken.

In het Klimaatakkoord op hoofdlijnen is gesteld dat iedere gemeente uiterlijk 2021 een transitievisie Warmte moet hebben opgesteld. De Gemeente Dronten is klaar om hiermee actief aan de slag te gaan. Een gedegen stakeholdersproces en een objectieve technische analyse als onderligger zijn de eerste stappen in het maken van een dergelijke visie.

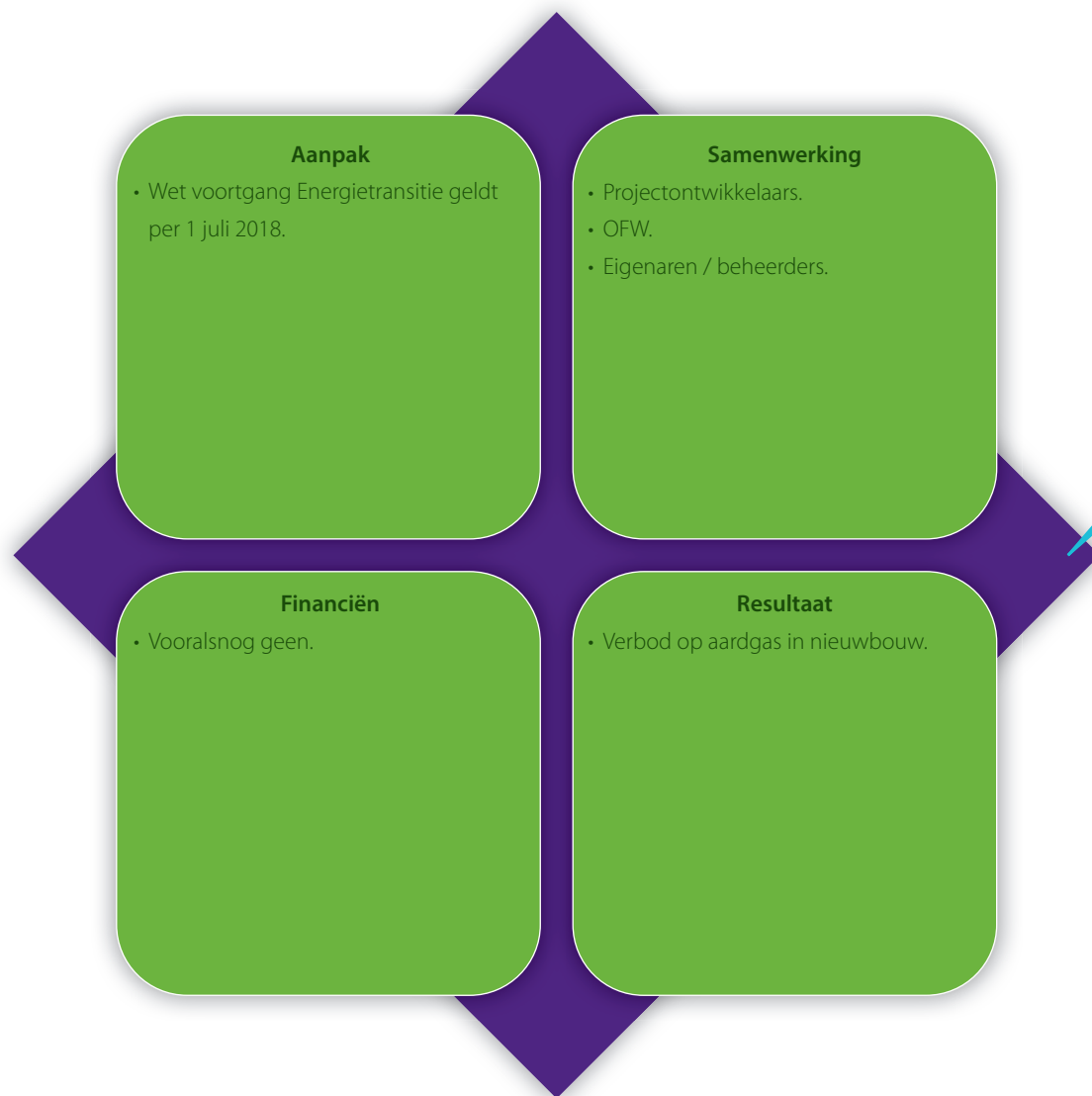

Indicatoren:
Aantal huurwoningen aardgasvrij
+
% huurwoningen in bezit van OFW/anderen

Hoofddoel en subdoelen

Oost Flevoland Woondiensten (OFW) is de duurzaamste woningbouwcorporatie van Nederland. Daar zijn we trots op! OFW is uiteraard een belangrijke speler daar waar het gaat om het aardgasvrij maken van haar huurwoningbezit. Nagenoeg het volledige woningbezit van OFW is qua isolatie op orde. De volgende stap is het aardgasvrij maken van de woningen. Het ligt daarom voor de hand om de komende tijd met OFW in overleg te treden om te bepalen hoe met elkaar de transitie kan worden vormgegeven. Het instrument 'prestatieafspraken' kan in de periode 2019-2021 als kapstok dienen om de doelstelling en een uitvoeringsroute voor het aardgasvrij maken van de huurwoningen vorm te geven.

Maatregel 10 *Aardgasvrij bouwen*

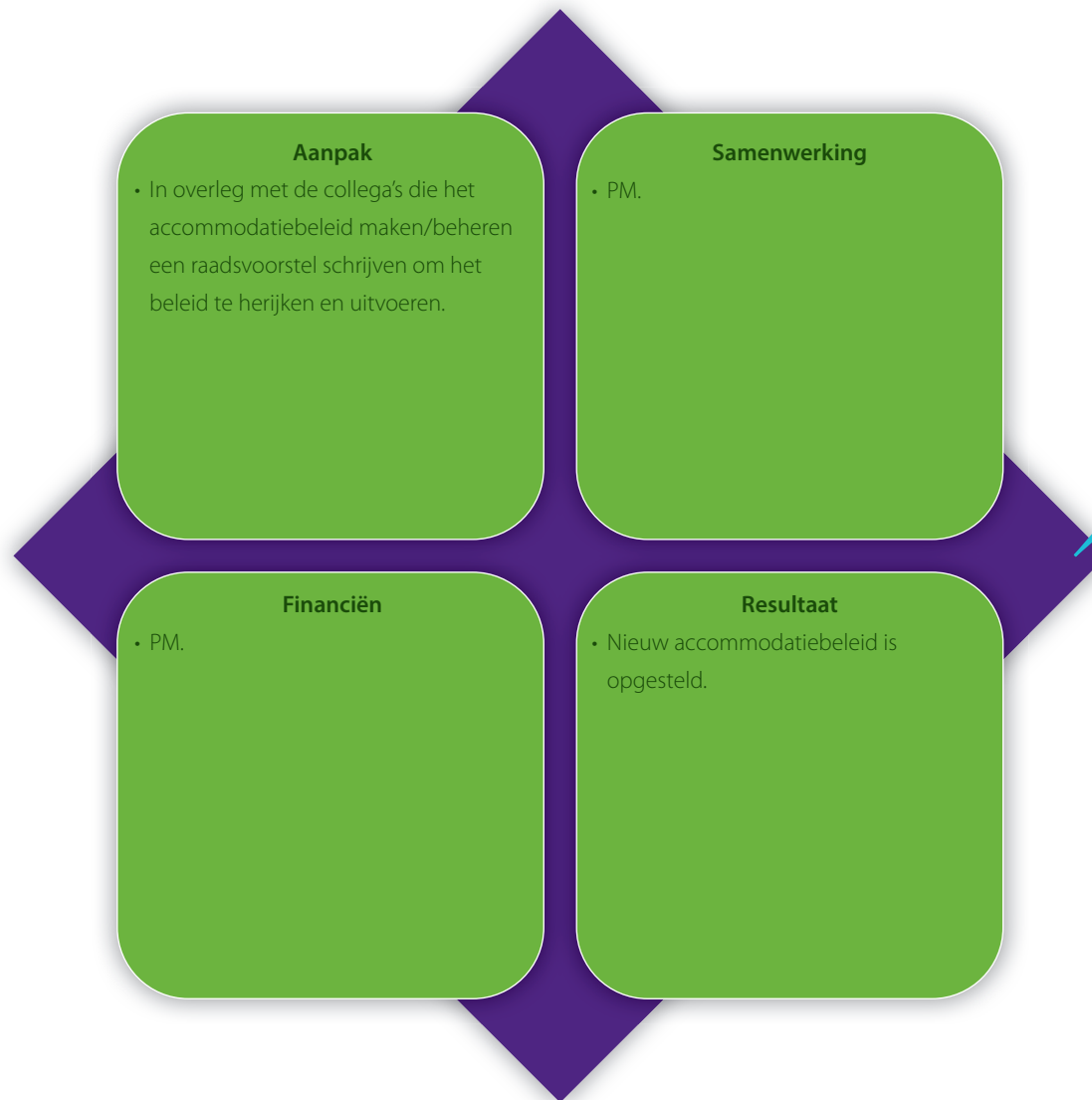

Indicator:
(Landelijke) regelgeving per 1 juli 2018

Hoofddoel en subdoelen

Als gemeente kunnen wij invloed uitoefenen op het aardgasvrij realiseren van nieuwbouwwoningen/ bedrijfsgebouwen op onze nieuwbouwlocaties. Per 2020 dienen nieuwbouwwoningen op basis van de voorgenomen wijziging van het Bouwbesluit energieneutraal te zijn (EPC 0).

Maatregel 11 Accommodatiebeleid

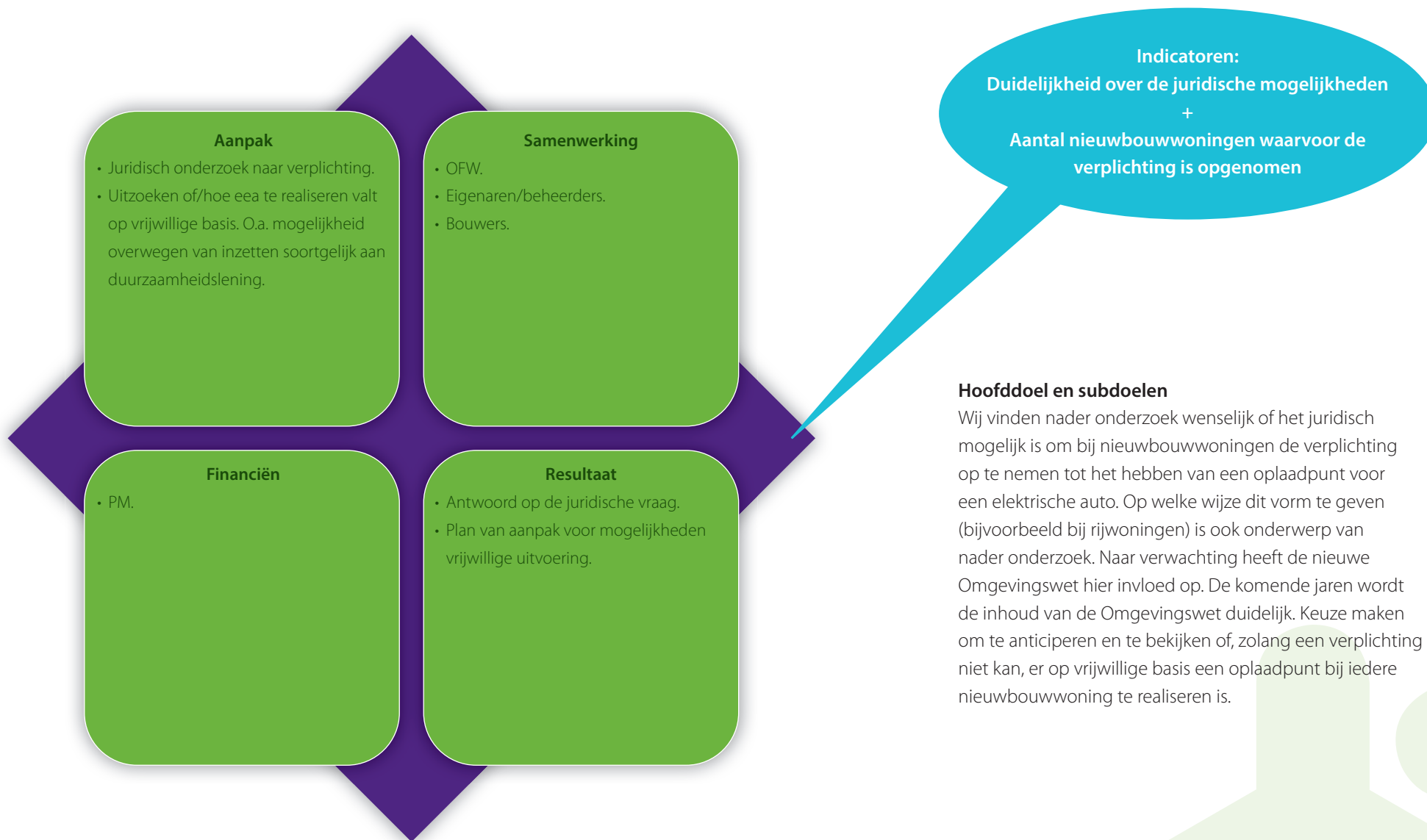

Indicatoren:
Aantal gemeentelijke gebouwen in eigendom/beheer
+
% gemeentelijke gebouwen aardgasvrij

Hoofddoel en subdoelen

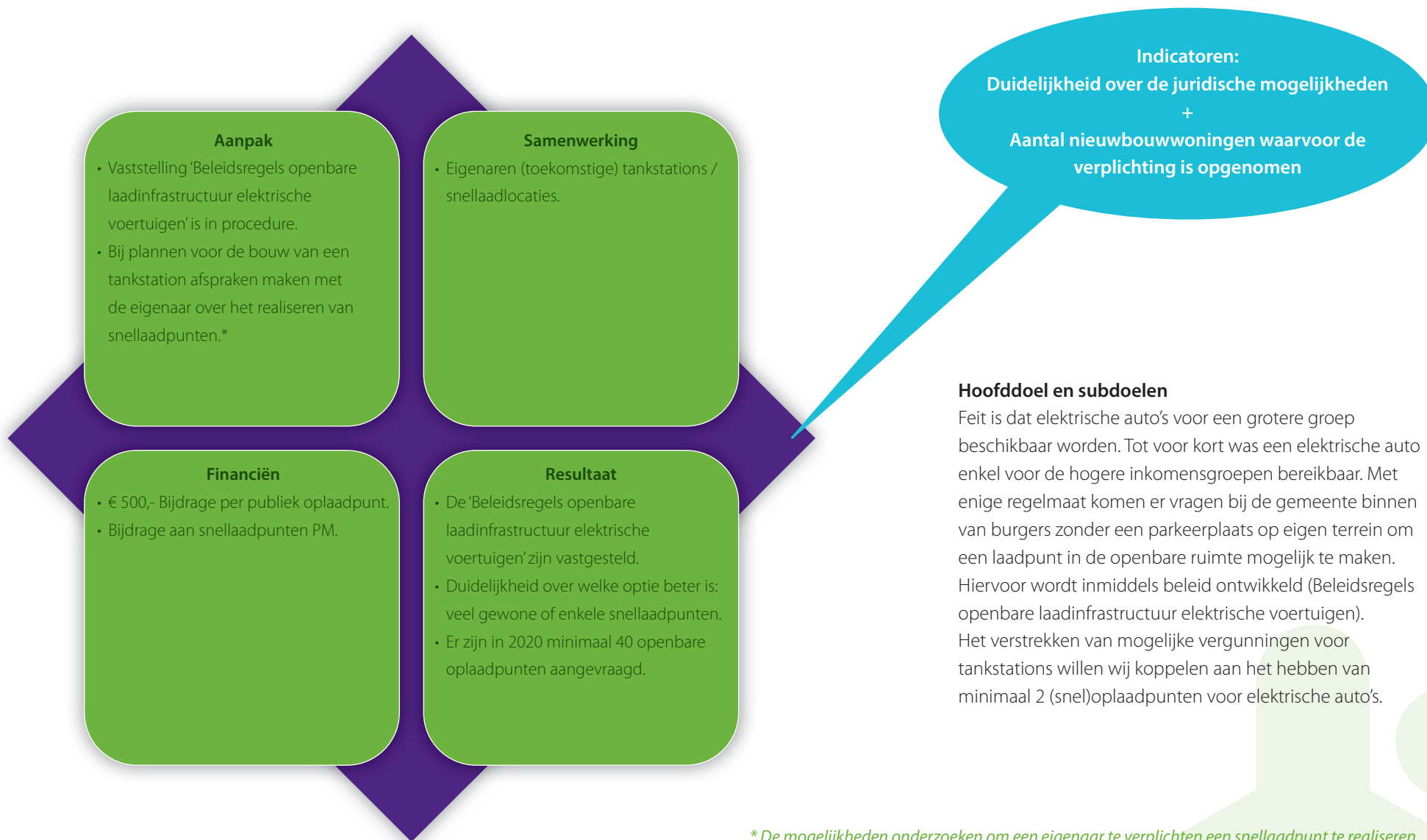
Als gemeente Dronten beschikken wij over een diversiteit aan gemeentelijke gebouwen. In het kader van onze voorbeeldfunctie willen we deze aardgasvrij maken. De gemeenteraad heeft in het kader van onderhoud en vervanging een accommodatiebeleid opgesteld. Het college stelt voor om het accommodatiebeleid te herijken en indien nodig in financieel opzicht aan te passen 'ten gunste' van maatregelen in het kader van aardgasvrij maken van de gemeentelijke gebouwen.

Maatregel 12 Juridische borging

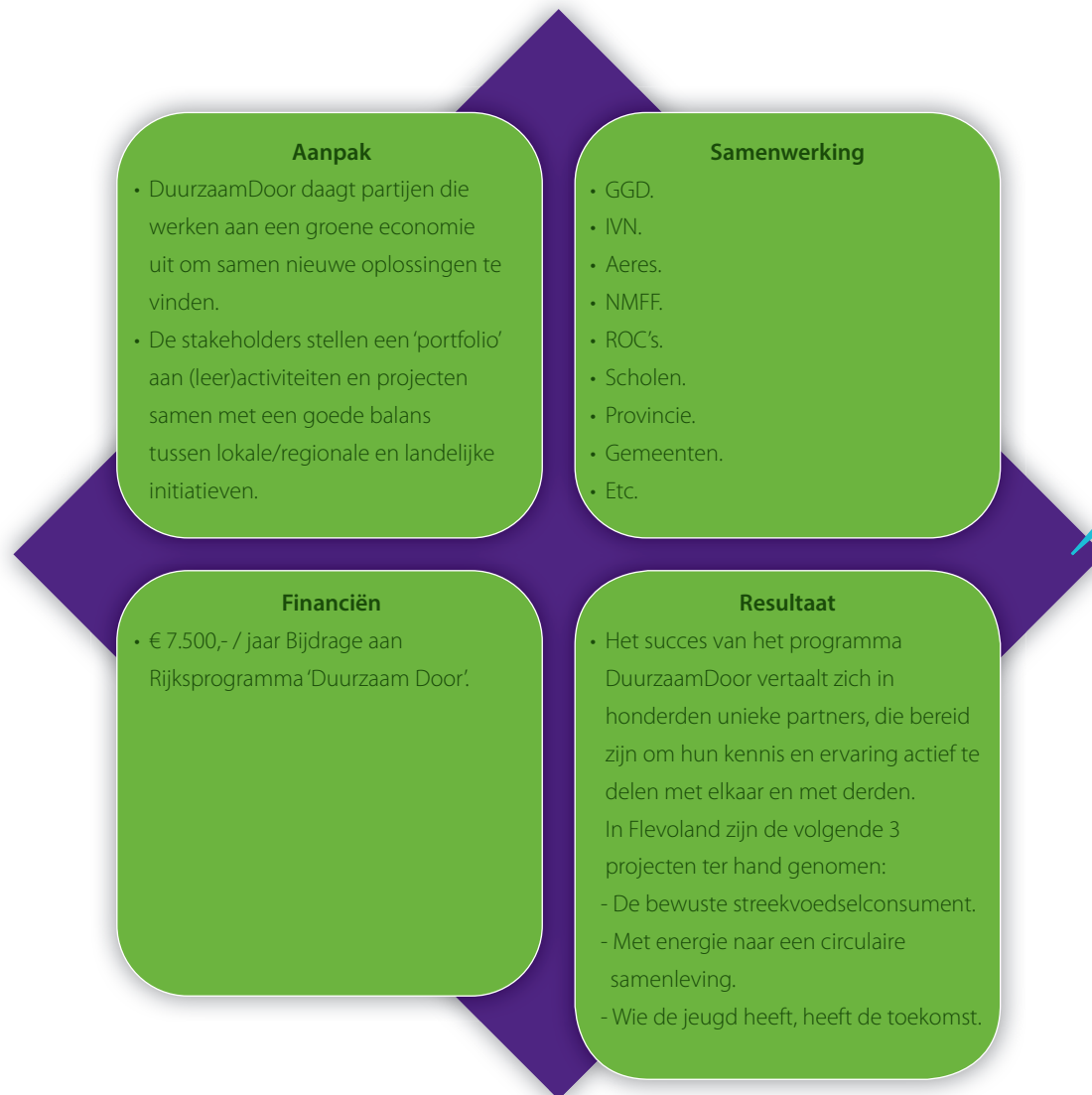
Maatregel 13 Oplaadpunten

Hoofddoel en subdoelen

Feit is dat elektrische auto's voor een grotere groep beschikbaar worden. Tot voor kort was een elektrische auto enkel voor de hogere inkomensgroepen bereikbaar. Met enige regelmaat komen er vragen bij de gemeente binnen van burgers zonder een parkeerplaats op eigen terrein om een laadpunt in de openbare ruimte mogelijk te maken. Hiervoor wordt inmiddels beleid ontwikkeld (Beleidsregels openbare laadinfrastructuur elektrische voertuigen). Het verstrekken van mogelijke vergunningen voor tankstations willen wij koppelen aan het hebben van minimaal 2 (snel)oplaadpunten voor elektrische auto's.

* De mogelijkheden onderzoeken om een eigenaar te verplichten een snellaadpunt te realiseren. Onderzoeken mogelijkheden tot het realiseren van snellaadpunten bij bestaande tankstations. Onderzoeken of snelladen ook een optie is 'los van een tankstation', bijvoorbeeld in de centra of centraal in een wijk en welke optie beter is: enkele snellaadpunten of veel gewone laadpunten.

Indicator:
Projecten

Hoofddoel en subdoelen

Het programma DuurzaamDoor is een kennisprogramma voor sociale innovatie, dat tot doel heeft de ontwikkeling naar een groene, duurzame en circulaire economie te versnellen en dat helpt om doorbraken te realiseren. Het programma organiseert samenhang tussen landelijke, regionale en lokale initiatieven via het 'sociaal instrumentarium' en biedt gelegenheid om te leren van elkaars kennis en ervaringen. Het gaat om 'leren en innoveren' en hierbij staan vijf maatschappelijke transitie-opgaven centraal, te weten: voedsel, biodiversiteit, energie, water en circulaire economie. Ook wordt gekeken naar onderliggende en verweven thema's als klimaat, grondstoffen en afval, kringlopen, mobiliteit, landschap, duurzame ketens etc. Om nadere focus aan te brengen wordt voorrang gegeven aan die projecten en processen waar de meeste impact door sociale innovatie of onderwijs te verwachten valt.

4 Planning

Maatregel	Planning			
	2018	2019	2020	2021
1 Versterken Energieloket	Jaarlijks			
2 FEA / RES	Doorlopend proces			
3 Energiesamenwerkingsverbanden		Initiërend en faciliterend		
4 Overkappen parkeerterreinen		I.c.m. verbouw gemeentehuis		
5 Duurzaamheidslening	Verstrekken leningen	Verstrekken leningen Evaluatie		
6 Beleidsvisie Zon		Schrijven en vaststellen		
7 Inrichten Proeftuin		Realisatie 1e zonneweide		
8 Amoveren aardgasnetwerk			Detail-planning in Transitievisie Warmte	
9 Prestatieafspraken OFW (dzh)	Jaarlijks			
10 Aardgasvrij bouwen	Per 1 juli 2018 geregeld			
11 Accommodatiebeleid		Activering		
12 Juridische borging transitie				PM
13 Oplaadpunten		Realisatie Beleidsregels		
14 DuurzaamDoor (t/m 2020)	Rijksprogramma	Rijksprogramma	Rijksprogramma (aflopend)	

5 Financieel Overzicht 2018 – 2021

Budget

Bron	Budget (6830300)			
	2018	2019	2020	2021
Klimaatbeleidsplan	€ 100.000	€ 100.000	€100.000	€100.000
Gebiedsgebonden bijdrage Windplannen	€ 0	€ 0	PM	PM
TOTAAL	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000

Kosten

Maatregel / overig	Indicator	Resultaat	Realisatie	Begroot		
				2018	2019	2020
1 Versterken Energieloket	Aantal bezoekers		€ 0	€ 95.000	€ 75.000	€ 75.000
	Aantal adviezen					
2 FEA / RES		Intentieverklaring RES				
1e Energie-event				€ 10.000	€ 0	€ 0
3 Energiesamenwerkingsverbanden	Aantal					
4 Overkappen parkeerterreinen	MW					
5 Duurzaamheidslening	Aantal leningen	425		via Duurzaamheidsfonds SVn		
6 Beleidsvisie Zon	Beleidsvisie			€ 20.000		
7 Inrichten Proeftuin	pilot					
8 Amoveren aardgasnetwerk		Transitievise Warmte			€ 30.000	
	Aantal wijken					
	Aantal huizen					
9 Prestatieafspraken OFW (duurzaamheids-paragraaf)	Aantal wijken					
	Aantal huizen					
10 Aardgasvrij bouwen	Besluit (Rijk)	Per 1-7-2018				
11 Accommodatiebeleid						
12 Juridische borging transitie	Regelgeving					
13 Oplaadpunten	Oplaadpunten	Onderzoek	€ 12.350	€ 0	€ 0	€ 0
14 DuurzaamDoor (t/m 2020)	Projecten	3	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 0
Communicatie (jaarplannen DDD)			€ 4.889	€ 26.080	PM	PM
Diversen / nog nader in te vullen			€ 1.100	€ 750	€ 2.331	€ 25.000
TOTAAL			€ 25.839	€ 159.330	€ 114.831	€ 100.000

6 Duurzame organisatie / Governance - Communicatie

In het Klimaatbeleidsplan zijn de volgende items opgenomen:

De actie naar een duurzame samenleving is een collectief proces. De gemeente kan hierin ondersteunen en faciliteren en het op die manier makkelijker maken voor de burger, maar kan het niet in haar eentje.

De gemeente moet openstaan voor samenwerkingen en denksessies met andere (lokale) overheden, onderwijsinstellingen, organisaties en omgevingspartijen faciliteren.

De gemeente moet een verbindende rol spelen om ervoor te zorgen dat vele ideeën, initiatieven en projecten niet langs elkaar heen lopen. Het is daarbij nuttig om workshops en netwerkbijeenkomsten te organiseren.

Gemeente faciliteert samenwerking, onder andere door het organiseren van netwerkbijeenkomsten voor geïnteresseerden uit de regio (zie ook motie GroenLinks/CDA/WVD klimaatop).

Samenwerking moet een onderdeel zijn van de strategie.

Governance

1

PO duurzaamheid : wethouder / teammanager / regisseur

2

Interne coördinatie : regisseur / adviseur / per maatregel verschillend

3

Externe overlegverbanden :

- a. Duurzaam Doen Dronten
- b. Fairtrade & Duurzaamheid
- c. MKB en Onderwijs

Communicatie

Door het jaar heen zijn er diverse activiteiten die worden georganiseerd. Organisatoren zijn onder andere de werkgroep Fairtrade en Duurzaam Doen Dronten. Een kleine bijdrage om de activiteiten volop in de belangstelling te zetten is daarbij op zijn plaats.

Voorbeelden van activiteiten:

Dag van de Duurzaamheid – Duurzame Dinsdag - Fairtrade week.

